

BRUCELLOZ AŞILARI İLE İLGİLİ BASIN AÇIKLAMASI

BRUSELLOZLA MÜCADELEDE SÖZÜ BİLİM VE UZMANLIK SÖYLEMELİDİR.

Son günlerde sosyal medyada yayımlanan bir videoda, siğir brusellozuyla mücadelede kullanılan *Brucella abortus* S19 aşısının “ilkel ve geri bir teknoloji olduğu” ve yeterli koruma sağlamadığı; buna karşılık RB51 aşısının daha modern ve üstün bir seçenek olduğu ileri sürülmüştür.

Bruselloz; hayvan sağlığını, hayvansal üretimi ve insan sağlığını doğrudan etkileyen önemli bir zoonotik hastalıktır. Bu nedenle hastalığın kontrolü, aşılar ve aşılama stratejileri hakkında kamuoyuna bilgi verilirken kişisel kanaatler değil, bilimsel kanıtlar ve ilgili meslek alanlarının uzmanlığı esas alınmalıdır.

Üreticilerimizin bilgi ve saha deneyimi değerlidir. Ancak kişisel deneyim ve gözlemler, bilimsel kanıtların ve mesleki uzmanlığın yerine geçemez.

Üstelik söz konusu videoda S19 ve RB51 aşılara ilişkin ileri sürülen bazı iddialar bilimsel verilerle örtüşmemektedir.

S19 aşısını “ilkel”, “geri teknoloji” veya “koruma sağlamayan bir aşı” olarak nitelendirmek bilimsel olarak doğru değildir. Dünya Hayvan Sağlığı Örgütü (WOAH), S19’u siğir brusellozunun kontrolünde referans aşılardan biri olarak değerlendirmektedir.

RB51’in farklı biyolojik ve serolojik özelliklerinden kaynaklanan bazı avantajları bulunmaktadır. Ancak mevcut bilimsel veriler, RB51’in S19’a mutlak olarak daha etkili veya daha güvenli olduğunu göstermemektedir.

RB51 canlı bir aşı suşudur ve kazara insanlara bulaşabilir. Ayrıca rifampisine dirençlidir ve neden olduğu enfeksiyonlar rutin *Brucella* serolojik testleriyle güvenilir biçimde saptanamayabilir. Bu özellikler insan sağlığı açısından tanı ve tedavide özel dikkat gerektirir.

Elbette S19’un da kendine özgü sınırlılıkları bulunmaktadır. Bilimsel yaklaşım, bir aşığı bütünüyle kötüleyip diğerini “modern ve üstün çözüm” olarak sunmak değildir. Her aşının avantajları ve sınırlılıkları bilimsel kanıtlar ve ülkenin epidemiyolojik koşulları içinde değerlendirilmelidir.

Brusellozun ülkemizde hâlen önemli bir sorun olması da tek başına kullanılan aşıya bağlanamaz. Hastalıkla mücadele; aşılama, sürveyans, hayvan hareketlerinin kontrolü, enfekte sürülerin yönetimi ve etkin veteriner sağlık hizmetlerinin birlikte yürütülmesini gerektirir.

Bruselloz, Tek Sağlık yaklaşımının neden gerekli olduğunu açık biçimde gösteren hastalıklardan biridir. Hayvan sağlığını korumadan insan sağlığını ve gıda güvenliğini korumak mümkün değildir. Bu nedenle zoonotik hastalıklarla mücadelede veteriner hekimlik hizmetlerinin güçlü, bilimsel ve etkin bir kurumsal yapıya kavuşturulması zorunludur.

Türkiye’nin hayvan hastalıkları ve zoonozlarla etkin mücadele edebilmesi için **bilimsel ve teknik kararlarını mesleki esaslarla alabilen, güçlü ve bağımsız bir veteriner otoriteye ihtiyaç vardır.**

Bilimsel konularda kişisel birikim, ilgili alandaki mesleki uzmanlığın yerini tutmaz.

Hayvan hastalıkları, zoonozlar ve veteriner aşıları hakkında kamuoyuna bilgi verilirken bilimsel kanıtlar esas alınmalı, uzmanlık alanlarına saygı gösterilmeli ve toplumu yanıltabilecek kesin hükümlerden kaçınılmalıdır.

Brusellozla mücadelede sözü kişisel kanaatler değil; bilim, bilimsel kanıt ve konunun uzmanları söylemelidir.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

Vet. Hekim Azmi YÜKSEL
Veteriner Halk Sağlığı Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı